

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/221/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4614206967
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Helena Dudzíková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2015:4614206967.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudkyňou JUDr. Helenou Dudzíkovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletého G. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, odborom sociálnych vecí a rodiny, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: O. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom X., Y. XXXX/XX a N. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., E. L. XXX/XX., t.č. K., o zníženie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Otec maloletého dieťaťa podal návrh na zníženie výživného, v ktorom návrhu uviedol, že mu bolo určené výživné na syna G. v sume 80,- eur a maloletý G. bol zverený do osobnej starostlivosti matky. V súčasnej dobe sa však zmenili pomery na jeho strane, nakoľko sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody vo výmere 2/dvoch/ rokov nepodmienečne, pričom do výkonu trestu nastúpil dňa 21.05.2014 a od tejto doby nie je schopný uhrádzať stanovené výživné v prospech maloletého dieťaťa. Žiadal, aby bolo znížené výživné zo sumy 80,- eur na sumu 27,13 eur, s účinnosťou od 21.05.2014.

Otec bol k podanému návrhu vypočutý v K. dňa 13.10.2014 a vo výsluchu uviedol, že na podanom návrhu trvá, pričom pokiaľ bol na slobode býval v rodičovskom dome s rodičmi, s bratom a jeho ženou, avšak v súčasnej dobe zarába 19,- až 20,- eur mesačne a vyživovaciu povinnosť mal len k maloletému G.. Poukázal na to, že ho matka neinformuje o zdravotnom stave maloletého G. a snaží sa obmedzovať jeho stretnutia s maloletým synom.

Matka k podanému návrhu uviedla, že s týmto nesúhlasí, pričom otec si neplnil vyživovaciu povinnosť vo výške 80,- eur, preto požiadala o poskytnutie náhradného výživného, ktoré výživné je jej vyplácané. V súčasnej dobe je na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok, ktorý je jej jediným príjmom.

Kolíznym opatrovníkom k podanému návrhu uviedol, že otec si neplní vyživovaciu povinnosť dlhšiu dobu a to ešte pred nástupom do výkonu trestu, preto matka poberá náhradné výživné z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Topoľčany a návrh otca žiadal zamietnuť, nakoľko nie je na prospech maloletého dieťaťa.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov , správou o výške zárobku otca, správou o výške zárobku starej matky, starého otca, správou kolízneho opatrovníka , pripojením spisov Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 9P/145/2013, 9P/59/2012, 1T/27/2014 a zistil tento skutkový stav:

Maloletý G. C., nar. XX.XX.XXXX je dieťa narodené mimo manželstva, ku ktorému dobrovoľne uznal otcovstvo N. Z..

Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 9P/59/2012 zo dňa 19.04.2012 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej maloletý G. bol zverený do osobnej starostlivosti matky O. C. a otec N. Z. bol zaviazaný prispievať mesačne sumou 80,- eur, s účinnosťou od 23.02.2012.

Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 18.05.2012.

Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 9P/145/2013 zo dňa 19.09.2013 bol upravený styk otca s maloletým G. tak, že otec bol oprávnený stretávať sa s maloletým synom každú párnú sobotu kalendárneho roka v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod., za prítomnosti matky.

V čase poslednej úpravy výživného matka bola na rodičovskom príspevku, ktorého výška bola 194,70 eur. V tom čase matka ukončila H.. Žila v spoločnej domácnosti s rodičmi a prispievala na domácnosť sumou 70,- eur. Starí rodičia jej pomáhali po finančnej a materiálnej stránke.

Maloletý G. v tom čase mal 2 mesiace a bol v priamom zaopatreaní matky.

Otec v čase poslednej úpravy výživného pracoval vo firme SOFA Trend, s.r.o. Topoľčany, kde ukončil pracovný pomer dňa 22.03.2012 podľa § 60 Zákonníka práce. Z nasledujúcej správy zaslanej tunajšiemu súdu vyplýva, že otec maloletého dieťaťa bol zamestnaný vo firme VLM-Mihalik, s.r.o. Továrniky, kde pracoval od 02.04.2012 do 18.04.2012 ako predák na lepení molitanu , avšak z dôvodu opakovanej neospravedlnenej neprítomnosti v práci, bol s ním rozviazaný pracovný pomer v skúšobnej dobe podľa § 72 Zákonníka práce.

V súčasnej dobe matka je na materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok a prídavok na dieťa v celkovej výške 226,50 eur. Býva v spoločnej domácnosti s rodičmi, matkou A. C. a J. C. v ich 3-izbovom byte v osobnom vlastníctve, s dieťaťom má k dispozícii zariadenú izbu a na domácnosť prispieva sumou 60,- eur mesačne. Matka platí poisťku 20,60 eur mesačne a synovi 23,60 eur. Dieťa je zdravé a sledované z dôvodu febrilných krčvov v útlom detstve, preto matka musí na neho dávať zvýšený pozor. Do materskej škôlky nechodí. Matka má dobrý vzťah s rodičmi otca, teda starými rodičmi zo strany otca, s ktorými sa navštevuje, títo sú v kontakte s vnukom, aj ho obdarúvajú.

Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Topoľčanoch č. TO 1/OPHN/SOC/2014/28115-0002 zo dňa 22.05.2014 bolo matke priznané náhradné výživné vo výške 80,- eur mesačne, s účinnosťou od 01.01.2014 a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňom 26.05.2014.

Otec v súčasnej dobe sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody na základe rozsudku Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 1T/27/2014 zo dňa 28.04.2014, keďže došlo k schváleniu dohody o vine a treste pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov, alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 /dvoch/ rokov nepodmienečne a bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a súčasne mu bolo uložené ochranné opatrenie - ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou. Otec má vyživovaciu povinnosť len k maloletému G..

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako ja na schopnosti, možnosti a majetkové pomery

povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne, odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť , ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena , alebo zrušenie výživného možné , len na návrh.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, ak dôjde k zrušeniu, alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 2 O.s.p. rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní , obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu , ak sa zmenia pomery.

Vyššie citované zákonné ustanovenie vyjadruje zásadu, že k zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov zistených porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného, tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je však závažnejšia zmena pomerov, ktorou sa rozumie výrazná zmena tých okolností - na strane či už oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Takouto zmenou pomerov môže byť nárast potrieb detí, najmä v súvislosti s ich pribúdajúcim vekom, fyzickým vyspíevaním, formami prípravy na budúce povolanie, ale

i zmena v možnostiach povinného plniť si vyživovaciu povinnosť v doterajšom rozsahu. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny v pomeroch účastníkov, ku ktorým došlo od predchádzajúcej úpravy, a musí taktiež prihliadnuť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ustanovení § 78 ods. 3 ZR. Rovnako tak nemôže opomenúť existenciu ustanovenia § 62 ods. 2 ZR zakotvujúcu právo dieťaťa podieľať sa na dosiahnutej životnej úrovni svojich rodičov, či už v pozitívnom alebo negatívnom zmysle, ako i všeobecné hľadisko upravené v ustanovení § 75 ods. 1 ZR, podľa ktorého pri rozhodovaní o výživnom sa prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené pomery dieťaťa sú závislé

predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými iba bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby, tvorba úspor a pod.)

Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru.

Výživným sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu má byť poskytované. Výživou dieťaťa je zabezpečovanie potrieb pre jeho všestranný rozvoj po stránke fyzickej a duševnej; právo na výživu maloletého dieťaťa vzniká jeho narodením. (§ 7 ods. 1 Obč. zákonníka)

Pri určovaní výživného je potrebné vziať do úvahy výkon osobnej starostlivosti o dieťa jedným z rodičov, pretože práca a osobná starostlivosť, ktorú jeden z rodičov poskytuje dieťaťu tvoria materiálne hodnoty zodpovedajúce príspevku druhého z rodičov, ktorý ich poskytuje v peniazoch.

Súd na základe prevedeného dokazovania mal za to, že návrh otca na zníženie výživného je neopodstatnený, keďže v čase poslednej úpravy výživného bolo určené výživné v sume 80,- eur a z pripojeného spisu súd zistil, že otec bol zamestnaný, avšak išlo o krátkodobý pracovný pomer, pričom jeho dôvod, že v súčasnej dobe si nemôže plniť vyživovaciu povinnosť je neopodstatneným dôvodom, pretože ako vyplýva z pripojeného spisu Okresného súdu Topoľčany sp.zn. 1T/27/2014 otec od presne nezistenej doby r.2013 do dňa 10.12.2013 si kupoval bez povolenia presne nezistené množstvo drogy - marihuany, ktoré následne prechovával, časť drogy použil pre vlastnú potrebu a zvyšnú časť predával iným osobám. Sám vedel, že touto činnosťou sa dopúšťa trestnej činnosti, v dôsledku ktorej sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody.

Matka požiadala o vyplácanie náhradného výživného v čase, kedy otec sa nenachádzal vo výkone trestu odňatia slobody, teda už v tom čase si neplnil vyživovaciu povinnosť, preto návrh otca ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 odsek 1 písm. a/ O.s.p. nakoľko ide o konanie o výživnom, ktoré možno začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 - 3 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.